

Bella

Vécsei Rita Andrea

Donna

Már nem emlékezett a valódi nevére. Ha megkérdezték volna tőle, nem mond igent Annára, Piroskára, Sára se volt, hiába sorolták a neveket. Ragaszkodott a Bella Donnához, abban azonban bizonytalan volt, melyik a kereszt-, melyik a vezetékneve. Időnként összekeverte.

Nem vette át a neki szóló leveleket. Bella, én így hívom őt, azt válaszolta a postásnak, fiatal fiú, nemrég kezdte, hogy itt nem lakik semmiféle, ekkor megakadt, és helyesbített. Soha nem mondta ki a nevét, csak annyit, itt nem lakik a címzett. A fiú zavarban volt eleinte, nem értette, de lassan megszokta a sovány, szürkészőke nőt, aki mindig ragyogó szőkére vágyik, de gyáva. Még inkább barnára, gesztenye, avar, őz, mindegy, milyen barna, végül úgyis levágatja egészen rövidre, mégse tetszik neki az új szín. Marad az eredeti, úgyis azzal ismerik a szomszédok.

Belláról azt hitték, viccel. Az elején legalábbis. Volt, akinek tetszett, dallamosnak találta a nevét, sőt irigyelte, és elgondolkodott, ő is tesz valami hasonlót. Megváltoztatja valamijét, de végül mégis maradt minden úgy, ahogy volt, mert olyan régi-módi városka ez, ahol könnyen megszólják az embert. A többiek szerint cifrázkodás, szégyellhetné magát, hogy ilyen félvilági nevet talált ki.

Nem volt Bellának melle, nagy biztosan nem, bő ruhákban járt, egybeszabott ruha, nem adja ki a formát, mellet nem adott ki. Strandra nem járt, ott ki szokott derülni az ilyesmi, a fürdőruha megmutatja, mekkora. Nyáron sarut, télen szőrscizmát hordott, a sarutól kérges, repedt lett a sarka és a nagylábujja alatti párnácska. A csizma kívülről volt szőr, belülről műbőr, elég értelmetlen összeállítás, de helyrehozta a bekecs, igazi, zsíros nyakú, hímzett bárányszőr bekecs. András-napi vásáron vette úgy har-

minc éve, már akkor is használt volt, ő pedig tizenhat éves. Azóta minden András-napon előveszi a szekrényből, kiszórja zsebéből a molyirtó golyóbisokat, markába veszi, és szagolgatja, mielőtt kidobja. Nincs szíve kidobni a molyirtó golyókat, azt érzi, amikor mélyen beleszippan, hogy öregszik, megborzong, és örül neki.

Nyolc hónapja nincs vérzése. Elég sokáig húzta, a szervezete remélt még valamit, ő már belenyugodott, hogy nincs gyereke. Szerette volna, ha hamarabb vége, ne emlékeztesse semmi hónapról hónapra, hogy nincsen, csak lehetne. Lehetett volna. Minden hónapban. Ha van férfi, akitől nem undorodik. A szaguk, keserűnek találta a férfiszagot. Erőlködött nagyon, hogy eltűrje, mert a neveltetése nem engedte, hogy egyedül maradjon, mint az ujjam, vénlány. Kínlódott mellé egy férfit, még az apja öröksége volt a férj, az esküvő után nyugodtan halt meg, a nászéjszakán pontosan. Az elhálást még megvárta, Bella akkor nézett az órára az éjjeliszekrényen, amikor anyja is az órára nézett a falon két szobával arrébb. Konstatálta, hogy meghalt, majd hívta az orvost, és szólt a lányának is. Váratlan szívroham. A lány és az anyja nem törtek össze, alaposan kiszellőztettek, sokszor nyitottak ablakot azon a napon.

Bella nem gondolta, hogy összefügg apja halálával az, hogy többet soha, egyetlen egyszer sem volt hajlandó magát odaadni a férjének. Senki másnak. A szaggal magyarázta. Külön szobába vonult, az apja ágyába, ahonnan anyja elmenekült, mert nem akart emlékezni a megboldogultra, hortyogás, szuszogás, szagotott lihegés hetente egyszer. A nők lezárták a férjkérdést. Mindenki teljesítette a magáét. Bella modern nő, ugyan a blanshoz nincs bátorsága, de túrni nem volt hajlandó közös ágyban, ahogy túrt az anyja, míg élt az ura.

Május volt, orgona, ballagások, a szomszédban egy tanár lakik, ablaka alatt szerenád. Bella minden évben megkönnyezte a *Gaudeámust*, egyébként nem sírt egy álló éven át. Különleges év volt, mert egy májusi napon, nem sokkal a szerenád után, két vagy három nap telhetett el, meghalt az anyja, és akkor sírt még egyszer. Bella nem gondolta, hogy meg fog halni, hogy egyáltalában meghalhat az anyja. Reggelre nem élt, az ágya mellett találta a szőnyegről félig lelógva. Délután elküldte a férjét, nem kellett már a férj abban a házban. Őt nem érdekelték, hogy ki, mit fecseg, meg se hallotta, mert sűgva mondták, mégse kellett volna elzavarni szegényt.

Nyáron azután lekvárt csinált. Mindenből, amit csak talált, megérett a cseresznye, abból, meggy, abból is, dinnyehéjből, végig, egészen a szilváig. Tele volt a ház üvegekkel. Bella egyre szűkebb helyre szorult, ahogy nőtt a lekvár. Mindig halogatták, míg az anyja élt, hogy elajándékozzák apja holmiját. Most az anyját is halogatja. Egyedül férje alsóneműit szórta a pöcegödörbe, mert hiába szellőztetett, nem ment ki a szag belőle. Sajnálta pocskolni, de nem bírta egy perccel sem tovább elviselni, és nem tudta, mi mást tehetne vele, így hát kidobta mind egy szálíg. Amikor málnát szedett a kertben lekvárt főzni, a szél valahogy úgy járt, hogy a gödörből is felhozta a szagot, kiütközött a többi szag közül. Le kellett önteni az egészet hipóval.

Egyszer, mintha láttam volna még, amikor elsétáltam a kerítése mellett, hogy lapáttal szórja rá a homokot vagy valami mást, nem meszet, az biztos. Piros, műanyag homokozólapát a kezében, el sem tudtam képzelni, honnan szerezte, mikor nem volt gyereke. Talán ő kapta kislánykorában, ezen gondolkodtam hazáig. Volt, aki azt mondta, hogy még le is vizelte a gatyákat.

A lekvárokból nem adott senkinek, hiába kedvelte a szomszédait, különösen azt, aki a tízben lakik. A nő olyan tűsarkú cipőkben jár dolgozni, minden reggel hatra jár a cégirodába, gyár az, hogy bűvészmutatvány benne talpon maradni. Csodálatos, még csak nem is billeg. Bella öt harmincra húzza az órát, reménykedik, hogy meglátja az enciánkékben, az a leggyönyörűbb. Könnyököl a párkányon a függöny mögött hálóingben, izzad a tenyere. Izgul, hogy a kék legyen, vagy legalább elessen, késsen a munkából. Történjen valami.

Szemben a tanár, őt a szerenád miatt szereti, másik oldalon a bácsit azért, ő is egyedül él, mert átveszi a postát. A neki szóló leveleket. Nem is nézi a nevet, a címzett nevét, csak felbontja

egy hirtelen mozdulattal. A bácsi néha főz, és ad át. Bella ráveti magát a piros zománcos lábosra, mindent ebben hoz, pörköltet, mákostésztát, és megeszi az egészet, még ha nem is volt éhes. Lenyűgözi a férfi étele. Megőrül érte, alig várja, hogy meghallja a csoszogást a kiskertajtóban, azt jelenti, érkezik a főztje. Óvatosan csoszog olyankor, tartja az edényt, mint egy relikviát. Aranyfüstös szelencét. Kínai porcelán kiskacsát.

Bella felpuffad, amikor jóllakik. Nem úgy, ahogy a legtöbb ember, hanem a hasa egészen várandós lesz, kongó hangot ad, ha megkopogtatják. Megszokta dobhasát. Amikor nővé érett, jelentkezett először nála ez a kellemetlen tünet, nem tudta mire vélni, anyja májashurkát süített ebédre, volt hozzá vele pirult főttkrumpli, csalamádé. Rendesen evett, el is álmosodott, ledől egy kicsit a konyhában, mire felébredt, terhes lett. Azt hitte, hogy terhes. Ugye, éppen akkor érett nővé, és volt egy fiú az utcában, aki valamelyik este elkíserte boltból hazafelé jövet, a kapun is belül került, teljesen megölelte, egész testével hozzászorult, még mozgolódott is rajta. Bella megvárta, míg abbahagyja, nem szólt, nem lökte el, nem volt rossz, de jó se. A májashurka után a sezlonon azt hitte, ettől lett terhes, a mozgolódástól.

Az anyja elvitte a nőgyógyászhoz. Titokban mentek, este, csöngettek az orvosnak, felesége szép, szőke nő, az nyitott ajtót, de nem volt kedves. Ilyen későn már csak elindult a szüléssel lehetett jönni, néha rendőrök hoztak zokogó lányt. Bella anyja odafelé végig úgy csinált, mintha sírna, elterelni a figyelmet, nem járt senki az utcán. Mindenfélét kitalálnának, még az is eszükbe juthat, hátha terhes. Ezért is vannak itt, hogy nem terhes-e véletlenül. Egészen véletlenül, morogta a szőke nő, a doktor felesége maga elé, de azt se Bella, se az anyja nem hallották. Ha meghallják, sincs másként, nem volt lehetőségük a megsértődésre.

Puffadás lett a diagnózis, nem gyerek. Azóta se volt orvosnál. Bella nem szokott beteg lenni, vasból van a szervezete. Vasszervezetben miből van a lélek, de ezt elhessegette. Kedvelte a betegek társaságát. A városkában sok az öregember, eljártak hozzájuk, míg Bella anyja élt, leültek az üvegesben, így hívták az előszobát. Két szék volt meg egy asztal, ültek ketten, az öregember és az anyja. Elmesélték, hol fáj, milyen gyógyszert szednek, ritkán járnak az unokák, a menyük egy kígyó, szegény fiú, a lányuknak három állása van, az orvosnak új szeretője. Bella állt a szék háta mögött, mióta állni tudott, és hallgatta az öregeket. Ebben nőtt fel, csendes öregségben.

k u t y a ,

N é n i ,

p ó r á z

Mai, modern mesekönyvben rajzok, minden test kocka, hosszában vagy keresztben téglá. Élénksárga pálcikaláb és piros pálca-kezek, szögletes a harsányzöld fűnyaláb, a hengertehén csak szagolni tud. Mosolyog minden. Ha van szöveg, elmondja, hogy a tehén ott van a fű mellett. Egy rövid kis történet a bárányról, aki találkozott a tehénnel, és együtt nézték a füvet, de nincs farkas meg oroszlan sehol. Egy másik mesében foguk háromszög lenne mosolygó négyzet pofájukban, szemükben gyémántkönyvek, mert szelídek nagyon. Meghatódnak hatalmuk hiányától.

Nem tudok róluk többet, csak amennyit elég egy kockakönyvbe írni, de nincsen rajtuk piros, sárga, kék, nincs színük egyáltalán. A néni hosszában téglá, a kutya keresztben. Gyufaszál kezek, lábak, egy farokfélkör, merev a póráz közöttük. Nincs tehén. Madár van meg fák, zöld, igazi fák és igazi madarak. A néni a kutyát sétáltatja, mintha állnának mind a ketten, túl lassan haladnak túl egyszerre. Bábelőadás, fekete árnyképek hurkapálcán.

Minden hajnalban hat órakor mindig egyformán feketék, télen kabát, sapka, tavasszal felöltő, harisnya, kendő, nyáron blúz, szoknya, és a kutya is fekete. A néni egyik karja negyvenöt fokos szögben előre nyújtva, mintha fel akarna bukni, csak a kutya tartja és a póráz, különben előredől, lábai háromszögretáva merednek az ég felé. Közeledek feléjük, a néni a kutyát nézi, nem fordítja a fejét semerre, csak a kutyát végig, nem a fákat, nem a kibukkanó napot, nem a futókat, nem a másik vizelő kutyát.

Melléjük érek. A néni feje a föld felé biccen, köszönök neki, hogy jó reggelt, és mosolygok nagyon kedvesen. Kicsit felemeli a tekintetét, belenézek a szemébe, egyedül annak van színe, kék,

egészen átlátszó kék, de nem lát meg velem. Mintha vak lenne, de nem az. Nem érdeklek, nem szólal meg, húzatja magát tovább. Legközelebb, egy másik reggel, megint egy másik és megint, mindig köszönök és mosolygok, mintha üvegből lennék, mozdulatlan az arca. Más nénik már mesélnék, hogy a háború után konzervdobozból ették a csokoládét, őt unokája közül az egyik menedzser lett, ugye, jól mondja, és megkérdezné, miért nem mosok gyakrabban hajjat.

Megbotlom egy kiálló gyökérben, közelebb vagyok a nénihez, mint szoktam, könyököm a kabátjához ér. Orgona vagy ibolyaillat, tiszta, nem keveredik bele a várakozás szaga. A néni mellett akarok maradni, megkérdezem például, hogy hívják a kutyát. A kutya nem engedi, rám néz, kicsi, undok kutya, ő lát is engem, és elzavar a szemével. Aládugom a cipőm orrát, és megemelem a téglát, hogy elrúgjam a bokrok közé. Kell nekem a régi húsvétok illata, futok még egy kört és még, megszagolom a nénit újra meg újra, amíg el nem tűnnek a körön kívül.

Más félredobná ezt a könyvet, micsoda okatlan fekete négyzetek, nekem az egyetlen lenne, amit megtartanék. Lapozgatás közben érzem a fekete szövetet és az orgonát. Izgalmat, remegést, amikor hátul összekötötték fehér, fodros kötényemet, hogy abban várjam a locsolkodókat. Apám locsol meg először, korán reggel felállít a barna ebédlőasztalra, és elmond egy verset, fura az arca, mintha félne, nem engedem, hogy megöntözzön anyám kölnijével. Mások a hajamat áztatják el, ő a fülem mögé tesz néhány cseppet, csiklandoz. Kezembe izzad a tojás, neki készíttettem, vérpirosra fogja a tenyerem, kockakönyvben csak egy piros ovális.